

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา

ศักยภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) : ตำบลที่อยู่รอด

ประเมิน (หลัง) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลหงส์หินตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอจุน ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 23 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดพะเยา ประมาณ 54 กิโลเมตร และเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดเชียงราย ลักษณะทั่วไปภูมิประเทศเป็นที่ลาดเป็นเขา และที่ราบมีแม่น้ำไหลผ่าน มีพื้นที่ประมาณ 77.3 ตารางกิโลเมตร หมู่บ้านและประชากรในตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา มีทั้งหมด 13 หมู่บ้าน และมีครัวเรือน 1,796 ครัวเรือน รวมประชากรทั้งหมด 4,232 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,046 คน เพศหญิง 2,186 คน ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลหงส์หินประกอบอาชีพทำนาและรับจ้างทั่วไป

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ตำบลหงส์หินมีความต้องการพื้นฐานในด้านรายได้มากที่สุด ในขณะที่อีก 4 มิติดังกล่าว ประชากรได้รับความต้องการในระดับที่เพียงพอแล้ว การพัฒนาพื้นที่ทางโครงการต้องการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน จากการสำรวจในพื้นที่ตำบลหงส์หินมีการทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เพื่อแก้ปัญหาด้านรายได้ของเกษตรกร มี 2 ทางเลือก คือการลดรายจ่าย กับการเพิ่มรายได้ ดังนั้นทางโครงการได้ให้ความสำคัญกับการทำเกษตรกรรมด้วยวิถีกิจกรรมธรรมชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการลดรายจ่าย และการเพิ่มรายได้นอกจากนี้ยังลดการใช้สารเคมี และฟื้นฟูสภาพดิน โดยการนำวัสดุที่เหลือใช้จากการทำเกษตรกรรมนำกลับมาใช้ใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

เนื่องจาก ตำบลหงส์หิน มีพื้นที่การเกษตรในเพาะปลูกทำนาข้าวมาก ทำให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มที่ทำข้าวอินทรีย์ในตำบล ชื่อ กลุ่มนาแปลงใหญ่ทุ่งล่อ ตำบลหงส์หิน แต่เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวยังขาดองค์ความรู้ในวิธีการคิดแยก ดังนั้นหัวหน้าโครงการได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนากลุ่มนาแปลงใหญ่ของตำบลหงส์หิน ให้มีองค์ความรู้ซึ่งสามารถต่อยอดให้กับอาชีพเกษตรกรต่อไปได้

กิจกรรมที่ดำเนินการ

ตำบลหงส์หินได้ดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งหมด 6 กิจกรรม ดังนี้

1. การจัดการระบบอุตสาหกรรมสำหรับการผลิตทางการเกษตร
2. การสร้างมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร
3. การจัดการองค์กรเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับกลุ่มเกษตรกร
4. การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต
5. การพัฒนาระบบออกแบบบรรจุภัณฑ์
6. กิจกรรมการบำรุงรักษาเครื่องจักรทางการเกษตรประเภทโรงสีขนาดเล็ก

กลไกการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมของประชกรกลุ่มเป้าหมายและ 4 องค์กรหลักได้แก่ เทศบาลตำบลหงส์หิน กลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้าน มหาวิทยาลัยพะเยา และเพจไร่นาปภาวรินทร์ ร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการระบบอุตสาหกรรมสำหรับการผลิตทางการเกษตร และระบบการบำรุงรักษาเครื่องจักรทางการเกษตร ประเภทโรงสีขนาดเล็ก ทั้งนี้ การร่วมมือกันของทุกฝ่ายจะก่อให้เกิดประโยชน์ในทุกๆด้านเช่นเดียวกัน

ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน (45 อัตรา) ประกอบด้วย
 - บัณฑิตจบใหม่ 22 อัตรา , นักศึกษา 12 อัตรา , ประชาชน 11 อัตรา
2. การพัฒนาทักษะ 4 ด้าน ประกอบด้วย
 - ทักษะด้านการเงิน (Financial Literacy), ทักษะด้านสังคม (Social Literacy), ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy), ทักษะด้านภาษา (Language Literacy)
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ
 - ตำบลหงส์หิน ได้เลือกวิธีการยกระดับเศรษฐกิจ โดยร่วมกับ กลุ่มเกษตรกร ที่ใช้ชื่อว่า กลุ่มนาแปลงใหญ่ทุ่งล่อ ตำบลหงส์หิน ร่วมกันพัฒนาการคิดแยกและคัดกรองเมล็ดข้าวพันธุ์ที่ดี เพื่อที่จะเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ข้าว ทั้งนี้ทางโครงการได้จัดอบรมให้กลุ่มนาแปลงใหญ่ ได้สามารถต่อยอดและมีองค์ความรู้ในการพัฒนาของอาชีพเกษตรกรได้มากขึ้น
4. การจัดทำข้อมูล Thailand Community Data (TCD) จำนวน 1,062 ข้อมูล

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

1. รายได้ที่เพิ่มขึ้น
 - รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้น
 - เฉลี่ยร้อยละ 1.46
 - รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้น
 - เฉลี่ย 420,900 บาท/ ปี
 - รายได้ของตำบลเพิ่มขึ้น
 - เฉลี่ย 235.40 บาท/ ครัวเรือน
2. การเพิ่มผลิตภาพ (productivity)
 - ต้นทุนของตำบลลดลง
 - ค่าเฉลี่ยร้อยละ 0.75
 - ปริมาณผลผลิตของตำบลที่เพิ่มขึ้น
 - ค่าเฉลี่ยร้อยละ 7.52

ผลลัพธ์เชิงสังคม

1. เกิดการจ้างงานที่ตอบสนองต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่
2. การย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปทำงานลดลง
3. เกิดความร่วมมือในการพัฒนาระดับตำบลในเรื่องของ การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม
4. เกิดการผลักดันของผู้นำชุมชนในการสร้างอาชีพเพื่อความยั่งยืนให้แก่ประชาชน

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาในโครงการระยะที่ 1 พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ไม่คลี่คลาย ยังมีการวางงานเป็นจำนวนมาก แนวทางของโครงการที่ดำเนินการอยู่ อาจต่อยอดให้เกิดการวางจำหน่ายได้จริง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เกิดโครงการระยะที่ 2 หากปรับกฎระเบียบการดำเนินโครงการให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นอาจทำให้มีการดำเนินการได้รวดเร็วในการพัฒนาชุมชนต่อไป

ผู้รับผิดชอบ : รองศาสตราจารย์ ดร.ธนกร ชมภูรัตน์

เบอร์ติดต่อ : 09 6974 0492 หน่วยงาน : คณะวิศวกรรมศาสตร์